

KOLIČINA INFORMACIJE

$$I(x_i) = -\log_2 p(x_i) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

$$I(x_1 x_2 \dots x_k) = -\log_2 [p(x_1) \cdot p(x_2) \cdot \dots \cdot p(x_k)] \left[\frac{\text{bit}}{\text{poruka}} \right]$$

VJEROJATNOSTI U KOMUNIKACIJSKOM SUSTAVU

$$[p(y_j|x_i)] = \begin{bmatrix} p(y_1|x_1) & p(y_2|x_1) & \dots & p(y_m|x_1) \\ p(y_1|x_2) & p(y_2|x_2) & \dots & p(y_m|x_2) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ p(y_1|x_n) & p(y_2|x_n) & \dots & p(y_m|x_n) \end{bmatrix} \begin{matrix} \Sigma = 1 \\ \Sigma = 1 \\ \dots \\ \Sigma = 1 \end{matrix}$$

$$[p(y_j)] = [p(x_i)][p(y_j|x_i)] \quad [p(x_i)]^T = [p(x_i|y_j)][p(y_j)]^T$$

$$[p(x_i, y_j)] = [p(x_i)p(y_j|x_i)] = [p(x_i|y_j)p(y_j)]$$

$$p(x_i|y_j) = \frac{p(x_i, y_j)}{p(y_j)} = \frac{p(x_i, y_j)}{\sum_{i=1}^n p(x_i, y_j)} = \frac{p(x_i)p(y_j|x_i)}{\sum_{i=1}^n p(x_i)p(y_j|x_i)}$$

$$[p(x_i, y_j)] = \begin{bmatrix} p(x_1, y_1) & p(x_1, y_2) & \dots & p(x_1, y_m) \\ p(x_2, y_1) & p(x_2, y_2) & \dots & p(x_2, y_m) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ p(x_n, y_1) & p(x_n, y_2) & \dots & p(x_n, y_m) \end{bmatrix} \begin{matrix} \Sigma = p(x_1) \\ \Sigma = p(x_2) \\ \dots \\ \Sigma = p(x_n) \end{matrix}$$

$$\Sigma = p(y_1) \quad \Sigma = p(y_2) \quad \dots \quad \Sigma = p(y_m)$$

ENTROPIJA (Srednji sadržaj)

$$H(X) = -\sum_{i=1}^n p(x_i) \log_2 p(x_i) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right] \quad (\text{Vlastiti sadržaj uz neovisnost simbola})$$

$$H(Y) = -\sum_{j=1}^m p(y_j) \log_2 p(y_j) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right] \quad \left(\begin{matrix} p(x_i) = p(x_1) = \dots = p(x_n) \\ \Rightarrow \max(H(X)) = \log_2(n) \end{matrix} \right)$$

$$H(X, Y) = -\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p(x_i, y_j) \log_2 p(x_i, y_j) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

ENTROPIJA ŠUMA (IRELEVANTNOST)

$$H(Y|X) = -\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p(x_i, y_j) \log_2 p(y_j|x_i) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

(Vlastiti sadržaj uz ovisnost simbola)

EKVIVOKACIJA (MNOGOZNAČNOST)

$$H(X|Y) = -\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p(x_i, y_j) \log_2 p(x_i|y_j) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

SREDNJI SADRŽAJ INFORMACIJE (TRANSINFORMACIJA)

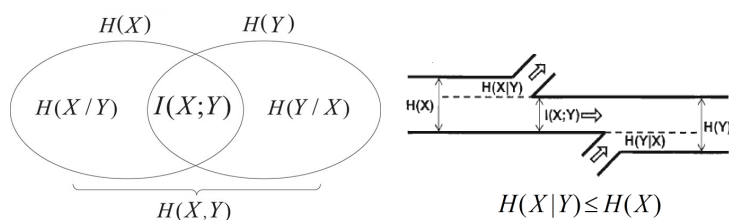
$$I(X; Y) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m p(x_i, y_j) \log_2 \frac{p(x_i, y_j)}{p(x_i)p(y_j)} \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

$$I(X; Y) = H(X) - H(X|Y) \quad I(X; Y) = H(Y) - H(Y|X) \quad I(X; X) = H(X)$$

$$I(X; Y) = H(X) + H(Y) - H(X, Y)$$

$$H(X, Y) = H(X) + H(Y|X) \quad H(X, Y) = H(Y) + H(X|Y)$$

$$X \text{ i } Y \text{ nezavisni} \rightarrow H(X, Y) = H(X) + H(Y)$$

$$H(X|Y) \leq H(X)$$

$$I(X; Y) = I(Y; X) \geq 0$$

$$I(X; X) = H(X) \rightarrow \text{vlastiti sadržaj}$$

$$\text{Ergodičnost: } [p(x_i)_{i=1, \dots, n}] = [p(x_1) \dots p(x_n)] [p(x_j | x_i)]$$

RELATIVNA ENTROPIJA

$$D(p||q) = \sum_{i=1}^n p(x_i) \log \frac{p(x_i)}{q(x_i)}$$

$$D(p||q) \neq D(q||p)$$

KAPACITET DISKRETNOG KOMUNIKACIJSKOG KANALA

$$C = \max_{\{p(x_i)\}} I(X; Y) = \max_{\{p(x_i)\}} (H(Y) - H(Y|X)) \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

INFORMACIJSKA BRZINA IZVORIŠTA

$$R = \frac{H(X)}{T_s} \left[\frac{\text{bit}}{s} \right] \quad T_s = \sum_{i=1}^n p_i \cdot t_i + t_s \left[\frac{\text{sekunda}}{\text{simbol}} \right] \quad (T_s - \text{prosječno trajanje simbola})$$

ENTROPIJSKO KODIRANJE

SREDNJA DULJINA KODNE RIJEČI

$$L(X) = \sum_{i=1}^n p(x_i) l_i \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right]$$

EFIKASNOST KODA

$$\mathcal{E} = \frac{H(X)}{L(X)} \leq 1$$

KRAFTOVA NEJEDNAKOST (nužan i dovoljan uvjet za prefiksni kod)

$$\sum d^{-L_i} \leq 1 \quad (d_i \text{ je baza} \rightarrow \text{broj simbola u abecedi})$$

(- L_i je duljina individualne kodne riječi)

OPTIMALNOST KODA (nužan i dovoljan optimalnosti koda)

$$H(X) \leq L(X) < H(X) + 1$$

$$\min \left[L(X) = \sum_{i=1}^n p(x_i) l_i \right] \text{ uz uvjet } \sum_{i=1}^n d^{-L_i} \leq 1$$

SARDINAS-PATTERSONOV TEST

$C(y)$ se dodaje u skup S_{i+1} ako i samo ako:

$$\exists C(x) \in S_0 \text{ tako da } C(x)C(y) \in S_i$$

ili

$$\exists C(z) \in S_i \text{ tako da } C(z)C(y) \in S_0$$

■ Kod je JDK ako niti jedan S_i ($i \geq 1$) ne sadrži kodne riječi iz S_0 ■

HUFFMANNOVO KODIRANJE - ako baza $\neq 2$

$$N - \text{broj simbola}; \quad B - \text{baza kodiranja}; \quad k = \left\lceil \frac{N-1}{B-1} \right\rceil$$

$$N' = (B-1)k + 1; \quad N' \neq N \Rightarrow \text{dodaj } N' - N \text{ simbola s } p = 0$$

ARITMETIČKO KODIRANJE

$$D' = D + (G - D) \cdot D_s$$

$$G' = D + (G - D) \cdot G_s$$

$$\left\lceil \log_2 \left(\frac{1}{G' - D'} \right) \right\rceil + 1 \text{ znamenki} \rightarrow \text{kod koji se može JDK}$$

$$L_{a(d=10)} = \sum_{i=1}^N L_{a(d=2)}(i) \cdot 2^{-i}$$

SREDNJA DULJINA KODNE RIJEČI

$$L(X) = \frac{\sum_{i=1}^n p(x_i) \cdot l(x_i)}{\sum_{i=1}^n p(x_i) \cdot n(x_i)} \left[\frac{\text{bit}}{\text{simbol}} \right] \quad \begin{matrix} l(x_i) \rightarrow \text{duljina kodne riječi} \\ n(x_i) \rightarrow \text{broj simbola} \end{matrix}$$

VJEROJATNOST POJAVE POJEDINOG SIMBOLA

$$p(\text{pojave simbola}) = \frac{p(x_i) \cdot n(x_i)}{L(X)}$$

$$n(x_i) \rightarrow \text{duljina simbola}$$

VJEROJATNOST ISPRAVNOG/POGREŠNOG PRIJENOSA BINARNOG SIMETRIČNOG KANALA

$$P_{BSK} = \frac{1}{2} (1 \pm (1 - 2 \cdot p)^k) \quad \begin{matrix} (p \rightarrow \text{vjerojatnost pogreške}) \\ (k \rightarrow \text{broj spojenih kanala}) \end{matrix}$$

NAJMANJA DULJINA KODNE RIJEČI (Aritmetički algoritam)

$$l(x) = \left\lceil \log_2 \left(\frac{1}{P(X)} \right) \right\rceil + 1 \quad [\text{bit}]$$

$$P_i(x) = \prod_{i=1}^n p(x_i)$$

ako tražimo minimalnu duljinu \rightarrow tražimo $\max(P_i(x))$

OSTALO

VJEROJATNOST PRIJELAZA

$$\begin{aligned}
 [p(y_j)] &= [p(z_k)] [p(y_j | z_k)] \\
 [p(y_j)] &= [p(x_i)] [p(y_j | x_i)] \rightarrow [p(y_j | x_i)] = [p(z_k | x_i)] [p(y_j | z_k)] \\
 [p(z_k)] &= [p(x_i)] [p(z_k | x_i)]
 \end{aligned}$$

HUFFMANOVO KODIRANJE (*m* simbola)

$$p(x_i) = \frac{1}{m}$$

$$2^n \leq m < 2^{n+1} \rightarrow k = m - 2^n$$

$$\text{kodnih riječi duljine } n \text{ ima} \rightarrow 2^n - k$$

$$\text{kodnih riječi duljine } n + 1 \text{ ima} \rightarrow 2k$$

SIMETRIČNI KANAL

$$[p(y_j | x_i)] = \begin{bmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{bmatrix}$$

Simetričan kanal \rightarrow stupci su permutacije jednog drugog i redci također

Slabo simetričan kanal \rightarrow redci su permutacije

\rightarrow zbrojevi vjerojatnosti po stupcima međusobno su jednaki

$$C = \log(\text{card}(Y)) - H(Y | X)$$

$$H(Y | X) = \sum_{i=1}^m p(y | x_i) \cdot \log_2(p(y | x_i))$$

(računa se entropija za jedan redak matrice $[p(y_j | x_i)]$)

BINARNI SIMETRIČNI KANAL – $p + q = 1$

$$[p(y_j | x_i)] = \begin{bmatrix} p & q \\ q & p \end{bmatrix}$$

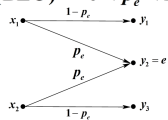
Binarni simetričan kanal \rightarrow dva ulaza i izlaza

\rightarrow vjerojatnost pogreške ista za oba ulaza

$$C = \log(\text{card}(Y)) - H(Y | X)$$

KANAL S BRISANJEM SIMBOLA (BEC) – $0 < p_e < 1$

$$[p(y_j | x_i)] = \begin{bmatrix} 1-p_e & p_e & 0 \\ 0 & p_e & 1-p_e \end{bmatrix}$$

$$C = 1 - p_e$$

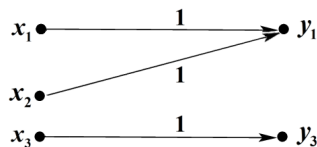
Kanal s brisanjem simbola \rightarrow vjerojatnost p_e da obriše simbol

\rightarrow simbol se briše umjesto da se zamijeni

\rightarrow kada je obrisan, izlaz dobije poseban e simbol

KANAL BEZ ŠUMA – $H(Y | X) = 0$

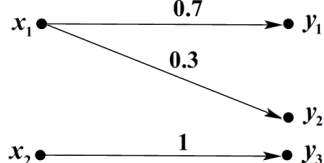
$$\begin{aligned}
 x_1 \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \Sigma &= 1 \\
 x_2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \Sigma &= 1 \\
 x_3 \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} \Sigma &= 1
 \end{aligned}$$

$$[p(x_i | y_j)] = \begin{matrix} & x_1 & x_2 & x_3 \\ y_1 & \begin{bmatrix} p(x_1) & p(x_2) & 0 \end{bmatrix} \Sigma = 1 \\ y_2 & \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Sigma = 1 \end{matrix}$$

KANAL BEZ MNOGOZNAČNOSTI – $H(X | Y) = 0$

$$\begin{aligned}
 x_1 \begin{bmatrix} 0.7 & 0.3 & 0 \end{bmatrix} \Sigma &= 1 \\
 x_2 \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Sigma &= 1
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 y_1 \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \Sigma &= 1 \\
 y_2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \Sigma &= 1 \\
 y_3 \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} \Sigma &= 1
 \end{aligned}$$

Kodiranja

Aritmetičko

Dekodiranje:

$p[]$ = granice vjerojatnosnih intervala $// [0, p_1, p_2, \dots, 1]$

x = poruka

for i in range(n):

a = index najvećeg praga manjeg od x

$$x = \frac{x - p[a]}{p[a+1] - p[a]}$$

print(a)

Kodiranje:

$p[]$ = granice vjerojatnosnih intervala $// [0, p_1, p_2, \dots, 1]$

x = poruka

$D, G = 0, 1$

for i in range(n):

$L = G - D$

$a = x[i]$ // znak poruke; a je donja granica intervala, $a+1$ gornja

$G += p[a] * L$

$D := (1 - p[a+1]) * L$

$$l(x) = \lceil \log_2 \left(\frac{1}{P(x)} \right) \rceil + 1 \text{ binarnih znamenki}$$

$$P(x) = \text{duljina intervala poruke} = \text{vjerojatnost poruke}$$

Shannon-Fano

Kodiranje:

$p[]$ = lista vjerojatnosti sortirana DESC

rekurzivno podijeli 'popola' na skupove s otprilike istom vj

gore ide 0, dolje ide 1

Dekodiranje:

citas redom znakove, nikad nećes dobiti višeznačnost

Huffman

Kodiranje:

$p[]$ listavjerojatnosti sortirana DESC

uzmi 2 najniža, zbroji, sortiraj

veća vj – veća znamenka, manja vj – manja znamenka

Dekodiranje:

čitaj redom znakove, nećeš dobiti višeznačnost

$$N = d + (d - 1) K$$

N – broj znakova

d – baza

K – višetratnik

LZ77

Kodiranje:

n = duljina posmičnog prozora PP

m = duljina prozora za kodiranje PZK

while len(poruka) > 0:

nadi pattern u PP koji je jednak

patternu u PZK (zadnji simbol mora biti u PZK)

if exists:

print(pomak_od_pocetka_PP, duljina, next)

else:

print(0, 0, next)

pp & pzk += duljina + 1

Dekodiranje:

t = trenutni index

for x in kodirana_poruka:

pomak, duljina, next = x

for i in range(duljina):

print(dekodirano[t - duljina + i])

print(next)

LZW

Kodiranje:

rr = sljedeći simbol

$d = \text{dict}()$ while len(poruka) > 0:

if $rr + \text{next}$ in d :

$rr += \text{next}$

else:

print($d[rr]$)

dodaj $rr + \text{next}$ u d $rr = \text{next}$

Dekodiranje:

citas kodove i pises kodne rijeci

redom iz dekodirane poruke 'ponovo kodiras' tj popunjavas dict

kad dode cudni brojcek dobro razmisli sto moze doci poslije

LINEARNO BINARNI BLOK KODOVI

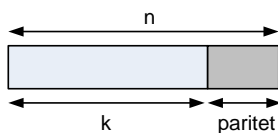
$$(n, M, d) \leftrightarrow [n, k, d] \leftrightarrow [n, k]$$

$$M = 2^k$$

$$R(K) = \frac{k}{n} \leq 1$$

$$d(K) = \min_{x, y \in K} (d(x, y) | x \neq y)$$

$$d(x, y) = w(x - y)$$

Uvjeti linearosti binarnog blok koda

- 1) $x + y \in K, x, y \in K$
- 2) $a \cdot x \in K, a \in \{0, 1\}$
- 3) $000 \dots 0 \in K$

k – broj informacijskih bitova u kodnoj riječi

n – duljina kodne riječi

M – broj kodnih riječi u kodu

d – distanca (udaljenost) koda

R – kodna brzina

Parni paritet - suma bitova = 0 → Paritet: 0

w – težina kodne riječi

Neparni paritet - suma bitova = 1 → Paritet: 1

HAMMINGOVA MEĐA - kôd perfektan ako vrijedi samo '='

$$M \leq \frac{2^n}{\binom{n}{0} + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} + \dots + \binom{n}{t}}$$

VJEROJATNOST NEOTKRIVENE POGREŠKE U PRIJENOSU

$$p_{np} = \binom{n}{2} p^2 (1-p)^{n-2} + \binom{n}{4} p^4 (1-p)^{n-4} + \dots + \binom{n}{n} p^n \quad n\text{-parno}$$

$$p_{np} = \binom{n}{2} p^2 (1-p)^{n-2} + \binom{n}{4} p^4 (1-p)^{n-4} + \dots + \binom{n}{n-1} p^{n-1} (1-p) \quad n\text{-neparno}$$

MINIMALNI r ZAZADANU KODNU BRZINU

$$\frac{2^r - 1 - r}{2^r - 1} > R_b \quad (r = n - k)$$

VJEROJATNOST ISPRAVNOG DEKODIRANJA - neispravno kodiranje → $\sum_{i=t+1}^n$

$$p(K) = \sum_{i=0}^t \binom{n}{i} p_g^i (1-p_g)^{n-i}$$

DEKODIRANJE LINEARNOG BINARNOG KODA:

1) Metoda najbližeg susjeda

$$d(K) \geq s + 1$$

$$s = d(K) - 1$$

$$t = \left\lfloor \frac{d(K)-1}{2} \right\rfloor$$

$$d(K) \geq 2t + 1$$

$$2^{n-k} \geq \sum_{i=0}^t \binom{n}{i}$$

s – najveći broj pogrešaka koje kôd može otkriti

t – najveći broj pogrešaka koje kôd K može ispraviti

2) Sindromsko dekodiranje

$$e = y - x = y \oplus x$$

e – vektor pogreške - označava poziciju pogreške

x – poslana kodna riječ

G – generirajuća matrica kôda (dimenzija $k \times n$)

y – primljena kodna riječ

→ generira kôd K

$$G = \left[\begin{array}{c|c} I_k & A \end{array} \right] \quad k$$

H – matrica provjere pariteta (dimenzija $(n-k) \times n$)

→ generira dualni kôd K^\perp

$$H = \left[\begin{array}{c|c} -A^T & I_{n-k} \end{array} \right] \quad n-k$$

S – sindrom

→ ako različit od 0, onda postoji greška

$$S(y) = y \cdot H^T$$

A – kvadratna matrica

$$G \cdot H^T = 0 \quad (\text{rezultantni vektor dimenzija } k \times (n-k))$$

$$(\text{mod } 2) - 1 = 1 \rightarrow A = -A$$

$$x \cdot H^T = 0 \quad (\text{ako je primljena kodna riječ ispravna})$$

$$(\text{mod } 3) - 1 = 2 \rightarrow -2 = 1$$

$$c = d \cdot G \quad (c - \text{kodna riječ}, d - \text{poruka s } k \text{ bitova})$$

Matrica k redova i n stupaca:

$$(k \times q) \cdot (q \times n) = (k \times n)$$

$$d = [011], c = \{d, d \cdot A\}$$

$$G = \begin{bmatrix} c_1 & c_2 & c_3 & c_4 & c_5 & c_6 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} d_1 \quad c = [011] \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = [011 | 110] d_2 \quad d_3$$

$$[011] \cdot \begin{bmatrix} A & I_3 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{Zaštitni bitovi} \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad [011] \cdot \begin{bmatrix} I_3 & A \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \text{Poruka} \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \quad c_4 = d_2, c_5 = d_1 \oplus d_3, c_6 = d_1 \oplus d_2 \oplus d_3$$

HAMMINGOV KÔD

H – matrica provjere pariteta dimenzija $r \times (2^r - 1)$

$$r = n - k \quad HAM[n, k] \leftrightarrow HAM[r]$$

r – broj zaštitnih bitova
Generirajuću matricu G je iz matrice H moguće dobiti sljedećim postupkom:

1. U matrici H izbrisati sve stupce koji se nalaze na pozicijama s indeksom jednakim potenciji broja 2 (pozicije 1, 2, 4, 8, 16, itd).
2. Dobivenu matricu transponirati.
3. Stupce dobivene matrice smjestiti na pozicije generirajuće matrice G čiji indeksi odgovaraju potencijama broja 2.
4. Ostale stupce popuniti redom stupcima jedinične matrice.

$$HAM[7, 4]$$

$$G = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$S(y) = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \rightarrow 110_{(2)} = 6_{(10)}$$

Ispravi bit na 6. poziciji s lijeva

$$H = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \end{bmatrix}$$

$$r \geq 2 \begin{cases} d(K) = 3 \\ t = 1 \\ s = 1, 2 \\ \text{perfektni kod} \\ \text{linearni blok kod} \end{cases}$$

CIKLIČKI KÔD

Uvjeti:

1. $a(x), b(x) \in K$, vrijedi $a(x) + b(x) \in K$
2. $a(x) \in K$ i $\forall r(x) \in R_n$, vrijedi $r(x) \cdot a(x) \bmod (x^n - 1) \in K$.

$$x^n - 1 = g(x) \cdot h(x)$$

r – stupanj generirajućeg polinoma

$h(x)$ – polinom za provjeru pariteta cikličnog koda K .

$$d(x) \cdot x^r = g(x)q(x) + r(x) = c(x)$$

$$r(x) = d(x) \cdot x^r \bmod [g(x)] = \frac{x^{n-k} \cdot c'(x)}{g(x)} \rightarrow \text{metoda cikličke redundancije}$$

$$S(c'(x)) = \frac{x^{n-k} c'(x)}{g(x)}$$

$$c = [d|r] \rightarrow \text{kodna riječ dobivena metodom cikličke redundancije}$$

$g(x)$ – generirajući polinom

$q(x)$ – kvocijent

$d(x)$ – polinom kodirane poruke

$r(x)$ – ostatak nakon dijeljenja s $g(x)$

$c(x)$ – kodna riječ

$S(c'(x))$ – sindrom primljene kodne riječi

FAKTORIZACIJE NEKIH POLINOMA OBLIKA $x^n - 1$

n	aritmetika	Faktorizacija u aritmetici modulo 2
1	$x - 1$	$x + 1$
2	$x^2 - 1$	$(x + 1)^2$
3	$x^3 - 1$	$(x + 1)(x^2 + x + 1)$
5	$x^5 - 1$	$(x + 1)(x^4 + x^3 + x^2 + x + 1)$
7	$x^7 - 1$	$(x + 1)(x^3 + x + 1)(x^3 + x^2 + 1)$
9	$x^9 - 1$	$(x + 1)(x^2 + x + 1)(x^6 + x^3 + 1)$
11	$x^{11} - 1$	$(x + 1)(x^{10} + x^9 + \dots + x + 1)$
13	$x^{13} - 1$	$(x + 1)(x^{12} + x^{11} + \dots + x + 1)$
15	$x^{15} - 1$	$(x + 1)(x^2 + x + 1)(x^4 + x + 1)(x^4 + x^3 + 1)(x^4 + x^3 + x^2 + 1)$
17	$x^{17} - 1$	$(x + 1)(x^8 + x^5 + x^4 + x^3 + 1)(x^8 + x^7 + x^6 + x^4 + x^2 + x + 1)$
19	$x^{19} - 1$	$(x + 1)(x^{18} + x^{17} + \dots + x + 1)$

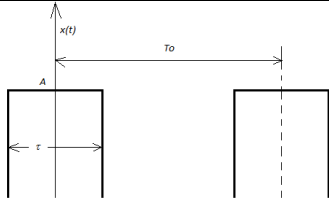
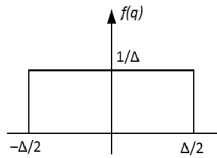
ALGORITAM ZA DOBIVANJE GENERIRAJUĆE MATRICE $G = [I_k | A]$ IZ $g(x)$

1. upiši $g(x)$ u binarnom obliku u k -ti (zadnji) redak tako da zadnji bit bude na zadnjem stupcu

2.a) redak $k-1$ (jedan iznad) se dobije posmakom k -tog retka za 1 u lijevo

2.b) Ako k -ti stupac u $k-1$ retku ima '1' onda je potrebno dodati k -ti (donji) red na $k-1$ (trenutni) redak

3. ponavljaj dok G nije pun

Srednja snaga i energija (Ako nije drugačije zadano, $R = 1\Omega$)					
$E = \int_{-\infty}^{\infty} Ri^2(t)dt = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{u^2(t)}{R} dt$			$P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} Ri^2(t)dt$		
Periodični signali					
$\cos x = \frac{e^{jx} + e^{-jx}}{2} \quad \sin x = \frac{e^{jx} - e^{-jx}}{2j}$	$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{jk\omega_0 t}$	$c_k = \frac{1}{T_0} \int_{-\frac{T_0}{2}}^{\frac{T_0}{2}} x(t) e^{-jk\omega_0 t} dt$	Granice mogu ići i od 0 do T_0 , ili po bilo kojem intervalu dužine T_0		$c_k = c_k e^{-j\theta_k}$
$P = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k ^2 = c_0 ^2 + 2 \sum_{k=1}^{\infty} c_k ^2 = \frac{1}{2} (A_1^2 + \dots + A_n^2)$		Snaga istosmjerne komponente: $ c_0 ^2$.		$\omega_0 = \frac{2\pi}{T_0} \rightarrow T_0$ - osnovni period	
Periodičan slijed pravokutnih impulsa					
$x(t) = \begin{cases} A, & 0 \leq t \leq \frac{\tau}{2} \\ 0, & \frac{\tau}{2} < t \leq \frac{T_0}{2} \end{cases}$	τ - trajanje signala T_0 - osnovni period A - amplituda			$P = A^2 \frac{\tau}{T_0}$	Omjer impuls/pauza: $\frac{\tau}{T_0 - \tau}$
$c_k = A \frac{\tau}{T_0} \frac{\sin\left(\frac{k\omega_0\tau}{2}\right)}{\frac{k\omega_0\tau}{2}} \leftrightarrow c_k = A \frac{\tau}{T_0} \left \frac{\sin\left(\frac{k\omega_0\tau}{2}\right)}{\frac{k\omega_0\tau}{2}} \right $		Kroz 0 prolazi u $\frac{k}{\tau}, k \in \mathbb{Z}$.	$c_0 = A \frac{\tau}{T_0}$	Snaga istosmjerne komponente: $P_0 = A^2 \left(\frac{\tau}{T_0}\right)^2$	
Neperiodični signali					
$E = \int_{-\infty}^{\infty} [x(t)]^2 dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \int_{-T}^T [x(t)]^2 dt$ $P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x(t)]^2 dt$	$X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j2\pi f t} dt$ $X(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt$	$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(f) e^{j2\pi f t} df$ $x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} X(\omega) e^{j\omega t} d\omega$	Pravokutni impuls: $X(f) = A\tau \frac{\sin\left(\frac{2\pi f \tau}{2}\right)}{\frac{2\pi f \tau}{2}}$		
Signal energije: $E < \infty \rightarrow P = 0$		Signal snage: $P > 0 \rightarrow E \rightarrow \infty$		Ni jedno ni drugo: $E \rightarrow \infty, P \rightarrow \infty$	
Slučajni signali		Uzorkovanje			
$\mu_x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x f(x, t) dx$ $S_X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} R_X(\tau) e^{-j2\pi f \tau} d\tau$ $R_X(\tau) = \int_{-\infty}^{\infty} S_X(f) e^{j2\pi f \tau} df$ $P = R_X(0) = \int_{-\infty}^{\infty} S_X(f) df$ $S_Y(f) = S_X(f) H(f) ^2$ $S_N(f) = \frac{N_0}{2}$ $y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau$ $H(f) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t) e^{-j2\pi f t} dt$ $h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} H(f) e^{j2\pi f t} df$ NPK: $B = f_g$ PPK: $B = f_g - f_d$		μ_x - srednja vrijednost slučajnog procesa R_X - autokorelacijska funkcija $S_{X,Y,N}$ - spektralna gustoća snage X - ulaz; Y - izlaz; može biti i obrnuto!! S ili P_S - srednja snaga signala P ili P_N - srednja snaga šuma $h(t)$ - impulsni odziv $H(f)$ - prijenosna funkcija $H(X)$ - entropija N_0 - spektralna gustoća AWGN N_q - srednja snaga kvantizacijskog šuma u - uzorkovanje m - multipleksiranje n - broj kanala koji se multipleksiraju r - broj bitova L - broj razina B - širina pojasa A - pojačanje E_b - energija bita C - kapacitet kanala D - dinamika m_{\max} - maksimalna amplituda ulaznog signala Δ - korak kvantizacije σ_q^2 - srednja kvadratna greška (brže i lakše) $\overline{N_q}^2$ - srednja kvadratna greška (sporije i teže) $f(u)$ ili $p(u)$ - funkcija gustoće vjerojatnosti razine signala $f(q)$ - funkcija gustoće vjerojatnosti razine kvantizacijskog šuma (1) - ako imamo odstupanje od polazne vrijednosti (2) - kod odstupanja od vrha do vrha; $U_p = \text{zadano u postocima} $ Frekvencijsko miješalo poduplavlja frekvencije!			
		$f_u = 2B$ $R = \frac{H(X)}{T}$ $R_m = nR$ $L = 2^r$ $N = N_0 B$ $H(X) = - \sum_{i=1}^n p(x_i) \log_2 p(x_i)$			
		$A = \frac{S_2}{S_1}$ $C = B \log_2 \left(1 + \frac{S}{N}\right)$ $C \geq R$ $C = \log_2 e \frac{S}{N_0}, \text{ kad } B \rightarrow \infty$ $\frac{E_b}{N_0} = \frac{2^{\frac{C}{B}} - 1}{\frac{C}{B}}$ $D = 0.5 \log \left(1 + \frac{S}{N}\right) = \frac{C}{2B}$			
		Kvantizacija			
		$\frac{S}{N} = \frac{3}{2} 2^{2r} = \left(\frac{3S}{m_{\max}^2}\right) 2^{2r}$	$\left(\frac{S}{N_q}\right)_{dB} = 1.76 + 6.02r$	$\Delta = \frac{2m_{\max}}{L}$ $-\frac{\Delta}{2} \leq q \leq \frac{\Delta}{2}$	
		$P_S = \int_{-\infty}^{\infty} u^2 f(u) du$ $P_N = \int_{-\infty}^{\infty} q^2 f(q) dq$			(1) $\frac{\Delta}{2} = \frac{m_{\max}}{L}$ (2) $\frac{\Delta}{2} = U_p 2m_{\max}$
		$\overline{N_q}^2 = \int_{u_{qi}-\frac{\Delta}{2}}^{u_{qi}+\frac{\Delta}{2}} (u - u_{qi})^2 p(u) du$		$\sigma_q^2 = \frac{1}{3} m_{\max}^2 2^{-2r}$	